

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (ötödik tanács)

2005. október 26.*

A T-124/04. sz. ügyben,

Jamal Ouariachi (lakóhelye: Rabat [Marokkó], képviselik: F. Blanmailland és C. Verbrouck ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: F. Dintilhac és G. Boudot, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

a felperest a Bizottság kartúmi (Szudán) képviselete alkalmazottjának állítólagos jogellenes magatartása miatt állítólagosan ért kár megtérítésére irányuló keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: francia.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK

ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (ötödik tanács),

tagjai: M. Vilaras elnök, F. Dehousse és D. Šváby bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita alapját képező tényállás

- 1 A marokkói és spanyol állampolgárságú felperes és a francia állampolgárságú R. – akik francia állampolgárságú két gyermekükkel ebben az időben Rabatban (Marokkó) éltek – házasságát 2000. január 31-én felbontották. A házasságot felbontó ítélet a gyermekeket R.-nél helyezte el, ugyanakkor elismerte a felperes kapcsolattartási jogát.
- 2 C. közösségi tisztviselő, tevékenységét a Bizottságnál végzi. 2000 augusztusa 8-a és 2004. május 16-a között a Bizottság kartúmi (Szudán) képviselőjének (a továbbiakban: képviselő) irodavezetője volt. A képviselő vezetője, egyben C. felettese M. volt. Tekintettel arra, hogy a tényállás idején C. és M. voltak a szóban forgó képviselő egyedüli tisztviselői, M. akadályoztatása esetén, különösen az adminisztratív jellegű feladatok terén, helyettesítését C. látta el.

- 3 A képviseletnél teljesített szolgálati ideje alatt C. maga után kívánta hozni új társát, R.-t. Ezért 2002. május 28-án a képviselet egy M. által aláírt „általános szóbeli jegyzéket” intézett a szudáni külügyminisztériumhoz, azzal a céllal, hogy támogassa R. és gyermekei rövid időtartamú turistavízum iránti kérelmét.

- 4 Az illetékes szudáni hatóságok úgy határoztak, hogy R. és két gyermeke számára megadják a turistavízumot, akik ezt követően, 2002. június 20-án elhagyták Marokkó területét, és Kartumba költöztek.

- 5 A rövid időtartamú turistavízum lejártakor R. megindította a szudáni tartózkodási engedély megszerzésére irányuló eljárást. A képviselet ezt a kérelmet is „szóbeli jegyzék” kíséretében ajánlotta a szudáni külügyminisztérium figyelmébe. A képviselet vezetőjének távollétében ezt a „szóbeli jegyzéket” C. írta alá.

- 6 Az illetékes szudáni hatóságok úgy határoztak, hogy R. és két gyermeke számára megadják a tartózkodási engedélyt.

- 7 A 2002/2003-as tanévben a felperes és R. két gyermeke a kartúmi francia iskolába járt.

- 8 A cour d'appel de Rabat (rabati fellebbviteli bíróság) 2003. november 3-i ítéletével a gyermekeket, R.-nél történő elhelyezésüket megszüntetve, a felperesnél helyezte el.

- 9 Időközben R. és két gyermeke elhagyta Szudán területét, hogy Belgiumban telepedjenek le. A 2003/2004-es tanévben ezért a gyermekek az ethe-i (Belgium) iskolában folytatták tanulmányaikat.
- 10 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. február 25-én benyújtott keresetlevelével a felperes keresetet indított annak az állítólagos kárnak a megtérítése iránt, amelyet a képviseletnél alkalmazott C. feladata teljesítése során tanúsított állítólagos jogellenes magatartásával neki okozott (a T-82/04. sz., Ouriachi kontra Bizottság ügy). A felperes elállása következtében az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke 2004. április 1-i végzésével a T-82/04. sz. ügyet törölte az Elsőfokú Bíróság nyilvántartásából.
- 11 Ama törekvése során, hogy gyermekeivel felvegye a kapcsolatot, és a cour d'appel de Rabat ítéletének végrehajtását elérje, a felperes számos keresetet indított az illetékes belga igazságszolgáltatási szerveknél. Ezért került sor arra, hogy a cour d'appel de Liège (liège-i fellebbviteli bíróság, Belgium) 2004. május 6-án hozott két ítéletében előzetesen elrendelte a két gyermek visszaszállítását Marokkóba, azért, hogy ott újra találkozhassanak a felperessel.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 12 A felperes az Elsőfokú Bírósághoz 2004. április 1-jén benyújtott keresetlevelével megindította a jelen eljárást.
- 13 Az Elsőfokú Bírósághoz 2004. június 18-án benyújtott önálló beadványában a Bizottság elfogadhatatlansági kifogást emelt az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke alapján. A felperes 2004. augusztus 25-én benyújtotta a kifogással kapcsolatos észrevételeit.

14 Keresetlevelében és az elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatos észrevételeiben a felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- elsődlegesen és amennyiben szükséges, rendelje el valamennyi olyan bizonyítási eszköz alkalmazását, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy C. „hamis” adatokat feltüntetve lehetővé tette a gyermekek „elrablását”, és különösen:
 - C. személyes megjelenését;
 - adatok bekérését a képvisellettől;
 - a Szudáni Köztársaság rabati nagykövetségéhez az R. által, saját maga és gyermekei számára benyújtott vízumkérelem iratainak bemutatását;
- nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak és megalapozottnak;
- kötelezze a Bizottságot 150 000 EUR összegű általános kártérítés megfizetésére a felperes számára, az általa elszenvedett vagyoni és nem vagyoni károk megtérítése címén;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

- 15 Elfogadhatatlansági kifogásában a Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróságtól:
- utasítsa el a keresetet, mint nyilvánvalóan megalapozatlant és elfogadhatatlant, vagy állapítsa meg az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiányát a jelen esetben;

 - kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

- 16 Az eljárási szabályzat 111. cikke értelmében, ha a kereset jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan, az Elsőfokú Bíróság az eljárás folytatása nélkül indokolt végzéssel határozhat az ügyben. Jelen esetben az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy az iratokból megfelelően tájékozódott, és úgy határoz, hogy az eljárást a fenti cikk alkalmazásával nem folytatja.
- 17 Az EK 288. cikk második bekezdése értelmében a szerződésen kívüli felelősség esetén a Közösség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.
- 18 Emlékeztetni kell arra, hogy a szerződésen kívüli felelősség terén a Szerződés a Közösséget a közösségi jogrendnek megfelelő szabályozásnak rendeli alá, amely egységesen vonatkozik a közösségi intézmények vagy alkalmazottaik által, feladatuk teljesítése során okozott károk megtérítésére. A Szerződés e szabályozás egységes alkalmazását és a közösségi intézmények autonómiáját biztosítja azzal, hogy az ilyen

jellegű jogvitákat a közösségi bíróság hatáskörébe utalja. Azzal, hogy az EK 288. cikk az intézmények és az alkalmazottaik által okozott károkra nézve egységes szabályozást állapít meg, azt jelzi, hogy a Közösség az alkalmazottainak csak azon tevékenységeiért felelős, amelyek belső és közvetlen kapcsolatuk révén az intézményekre ruházott feladatok szükségszerű folytatásának tekinthetők. E szabályozási rendszer különös jellegére tekintettel nem helyénvaló a fenti szabályozás kiterjesztése a fenti eseteken kívül eső tevékenységekre (a Bíróság 9/69. sz. Sayag-ügyben 1969. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 1969., 329. o.] 5–8. pontja).

19 Jelen esetben kártérítési igényének alátámasztásaként a felperes keresetlevelében felhozott első kifogását arra a tényre alapozta, hogy C. azt megelőzően írta és intézte a szudáni külügyminisztériumhoz a 2002. május 28-i „általános szóbeli jegyzéket” (lásd a fenti 3. pontot), hogy az illetékes szudáni hatóságok R. és két gyermeke számára a turistavízumot megadták volna.

20 Az elfogadhatatlansági kifogáshoz kapcsolódó észrevételeiben a felperes mindenestre egyértelművé tette azt, hogy nem a fent említett „szóbeli jegyzéket” vonja kétségbe, amelyet M., a képviselő vezetője írt alá, hanem a második „szóbeli jegyzéket”, amelyet a képviselő a szudáni külügyminisztériumhoz azt megelőzően intézett, hogy a szudáni hatóságok döntöttek volna a tartózkodási engedély megadásáról R. és két gyermeke számára, R. kérelme alapján (lásd a fenti 5. és 6. pontot). A szóban forgó feljegyzésben, amelyet a képviselő vezetőjének távollétében C. írt alá, hamis adatok szerepeltek, és az a felperes beleegyezése nélkül engedélyezte R. és gyermekei letelepedését Szudánban. C. ekként „nemzetközi gyermekrablás” társtettesének tekinthető, aki a Közösség felelősségének megállapítására alkalmas jogellenes tettet követett el.

21 Ez a kifogás nem elfogadható.

- 22 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – ahogyan azt a Bizottság is megállapította – a szóban forgó „szóbeli jegyzék” megfelel annak a különösen az adminisztratív és végrehajtási nehézségekkel küzdő harmadik államokban folytatott egyszerű gyakorlatnak, amelyet akkor alkalmaznak, amikor a Közösség ezen államokban működő képviselőit alkalmazottja maga után kívánja hozni hozzátartozóit. E körülményekre tekintettel, amelyeket a felperes egyébként nem vitatott, a „szóbeli jegyzék” kibocsátása a fenti 18. pontban idézett ítélkezési gyakorlat alapján nem tekinthető az intézményre – jelen esetben a képviselőre – ruházott feladatok szükségszerű folytatásának.
- 23 Következésképpen nem helyes úgy tekinteni, hogy azzal, hogy a fenti „szóbeli jegyzéket” aláírta, C. az EK 288. cikk második bekezdése szerinti feladatát teljesítette.
- 24 Még ha feltételezzük is, hogy ez a helyzet, meg kell állapítani mindenesetre azt, hogy a kifogásolt magatartás és az állítólagos kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolat nyilvánvalóan hiányzik.
- 25 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az EK 288. cikk második bekezdésében előírt okozati összefüggés azt feltételezi, hogy a Közösség kifogásolt magatartása és az okozott kár között közvetlen ok-okozati kapcsolat van, azaz a kár közvetlenül a szóban forgó magatartásból ered (a Bíróság 64/76. és 113/76., 167/78. és 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier frères és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontja és C-46/93. és C-48/93. sz., Brasserie du pêcheur és Factorame egyesített ügyekben 1996. március 5-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-1029. o.] 51. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 55. pontja és T-146/01. sz., DLD Trading kontra Tanács ügyben 2003. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-6005. o.] 72. pontja). Az ilyen közvetlen kapcsolat bizonyítása a felperesre hárul (az Elsőfokú Bíróság T-168/94. sz., Blackspur és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2627. o.] 40. pontja).

- 26 Jelen esetben egyértelműen az illetékes szudáni hatóságok döntése volt az, hogy R. kérelmére megadták a tartózkodási engedélyt R. és gyermekei számára, amely lehetővé tette letelepedésüket Szudánban. A jegyzék, amelyet a képviselő ezzel kapcsolatban intézett a szudáni külügyminisztériumhoz, csupán az érdekelt kérelmének alátámasztását célozta, és gyorsította kérelme feldolgozását a fent említett gyakorlat keretén belül. Nem azonos az illetékes hatóságok felszólításával, amelyek megőrizték szabad döntési jogosultságukat arra nézve, hogy a vonatkozó nemzeti szabályozás alapján megadják-e a tartózkodási engedélyt.
- 27 Ebből következik, hogy a felperes nem bizonyította a vitatott magatartás és az okozott hátrány közötti oksági kapcsolat meglétét.
- 28 Keresetének fenntartása mellett a felperes egy második kifogást is felhoz, amelyet arra alapoz, hogy C. jogtalanul bitorolta személyazonosságát akkor, amikor R. aláírása mellett saját kézjegyével látta el a szülők számára fenntartott helyen az említett gyermekek által látogatott kartúmi francia iskola és a belga ethe-i iskola tanulmányi értesítőit. C. semmilyen rokoni kötelékben nem áll a gyermekekkel, és őt a felperes semmilyen módon nem hatalmazta fel arra, hogy nevében és helyette a fenti iratokat aláírja. A felperest ezekkel a tettekkel tehát megfosztották atyai mivoltától, amelyeket C. szándékosan és károkozási céllal követett el.
- 29 E tekintetben meg kell említeni, hogy a C.-nek ekként felrótt tettek nyilvánvalóan nem állnak semmilyen kapcsolatban feladatának teljesítésével. Nem alkalmasak tehát arra, hogy a Közösség felelőssége az EK 288. cikk második bekezdése szerint megállapítható legyen.

- 30 A felperes azon kijelentése, hogy az Elsőfokú Bíróságnak szükséges megállapítania a Bizottság felelősségét ama állítólagos nehézség miatt, hogy felperes a mentelmi joggal védett C. ellen a bíróság előtt eljárjon, nem alkalmas arra, hogy az előző pontban említett következtetést megcáfolja. Adott esetben a felperes feladata, hogy kérje a mentelmi jog megvonását, amelyet C. élvez.
- 31 Ebből következik, hogy a második kifogást, mint nyilvánvalóan megalapozatlant, el kell utasítani.
- 32 A fenti következtetések fényében a keresetet – mint nyilvánvalóan megalapozatlant, a Bizottság által emelt elfogadhatatlansági kifogás elbírálása, valamint a felperes által indítványozott bizonyításfelvétel elrendelése, illetve pervezető intézkedések meghozatala nélkül – egészében véve el kell utasítani.

A költségekről

- 33 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet – mint nyilvánvalóan megalapozatlant – elutasítja.**

- 2) Az Elsőfokú Bíróság a felperest kötelezi a költségek viselésére.**

Luxembourg, 2005. október 26.

E. Coulon

hivatalvezető

M. Vilaras

elnök